

Un emblema amb peus de fang

La inauguració del Parc Oceanogràfic de València consolida la Ciutat de les Arts i les Ciències com una de les grans apostes del Govern valencià. Però la delicada situació econòmica d'aquest macrocomplex, juntament amb una política de grans esdeveniments amb poc contingut, demostren que la imatge de capital cultural que el Consell vol vendre de València és, si més no, qüestionable.

Després de múltiples retards —com ja sol ser habitual en les instal·lacions de la Ciutat de les Arts i les Ciències de València— el passat 12 de desembre es va inaugurar el tercer espai del macrocomplex situat a l'antic llit del riu Túria. Seguint la línia arquitectònica de les majestuoses estructures dissenyades per l'arquitecte Santiago Calatrava, el Parc Oceanogràfic s'ha convertit en l'aquari més gran d'Europa i també en la tercera obra pública més cara que es fa a València.

Les xifres parlen per si soles: el projecte ha costat, segons dades oficials, 108 milions d'euros i més de quatre anys de treballs. Amb aquests diners s'han construït 80.000 metres quadrats que es divideixen en nou edificis units per túnels i passarel·les flotants. En cadascun d'aquests edificis —anomenats torres— es reproduïxen els ecosistemes dels diversos oceans i mars de la terra, des del mediterrani fins als mars tropicals o els antàrtics, amb cabuda per a 45.000 exemplars de més de 500 espècies diferents entre peixos, mamífers i aus. Per mantenir tot aquest complex fan falta 42 milions de litres d'aigua, que recorren 25 quilòmetres de canonades des de la platja de la Malva-rosa fins a les instal·lacions del Parc.

L'empresa pública que gestiona tot el complex de la Ciutat de les Arts i de les Ciències (Cacsa) preveu que cada any visiten l'Oceanogràfic 1.800.000 persones, que significaran uns ingressos de 26,44 milions d'euros. El resultat de totes aquestes dades és un recinte que vol barrejar l'oci amb la cultura i amb la investigació i que pretén convertir València en un dels centres del turisme internacional.

L'atractiu de les xifres, però, no ha impedit que ja abans de la inauguració de l'Oceanogràfic s'hagen pogut sentir algunes crítiques, més pel disbarat econòmic que aquest projecte significa per al tresor públic que pel mateix projecte en si mateix, tot i que no deixa de resultar paradoxal que la Generalitat s'haja esforçat tant a reproduir l'hàbitat natural de la flora i fauna mediterrània quan les agressions urbanístiques a les marjals i al litoral valencià —amb el permís de l'administració— són constants.

De moment, l'obertura del Parc es farà de manera progressiva amb visites restringides perquè els animals es puguen habitar a la presència dels visitants, i no serà fins al proper 14 de febrer que l'accés serà obert a tothom.

Amb aquesta inauguració, l'Oceanogràfic —una obra que el PP s'ha afanyat a reivindicar com a pròpia, perquè els altres dos edificis inaugurats han estat una herència del projecte del PSPV— s'afegeix a les altres dues instal·lacions de la Ciutat de les Arts i de les Ciències que ja estan en funcionament: l'Hemisfèric, el cinema en tres dimensions que va obrir les portes al 1999, i el Museu de les Ciències, que ho va fer al 2000.

Però si bé el projecte de convertir la Ciutat de les Arts en un espai per a l'oci, l'entreteniment i el coneixement de la natura ha comportat un excel·lent rendiment polític al Govern valencià —sobretot de cara a l'exterior—, els resultats econòmics i culturals no han estat els esperats, sense tenir en compte els resultats econòmics de l'Oceanogràfic, que es presenta amb vista al futur com el complex més rendible de tots. Segons el darrer balanç de comptes,

El president de la Generalitat Valenciana, José Luis Olivas, i l'alcalde de València, Rita Barberà, amb altres autoritats el passat dia 12 durant l'obertura de l'Oceanogràfic. L'edifici del fons, obra de Félix Candela, és un dels símbols del nou complex de la Ciutat de les Arts i les Ciències.

la Ciutat de les Arts va perdre l'any passat 36 milions d'euros. L'Hemisfèric i el Museu de les Ciències presenten saldos negatius i ni tan sols l'immens aparcament, que hauria de ser l'element més rendible de tot el complex, resulta beneficiós. Els problemes constants de finançament han provocat des de la constitució de la societat que gestiona la Ciutat de les Arts nombroses injeccions de fons. Aquesta complicada situació econòmica de Cacsà es detectava ja al 2000, quan la Generalitat va haver de salvar de la "fallida tècnica" la Ciutat de les Arts amb una ampliació de capital, una operació que va haver de repetir l'exercici passat.

En definitiva, que les conseqüències més directes d'aquests projectes colossals –als quals s'han d'afegir, entre altres, el parc temàtic Terra Mítica– ha estat el creixement del deute. Els partits de l'oposició ja han denunciat en diver-

ses ocasions que les dificultats econòmiques que afecten la Ciutat de les Arts són una "espiral perillosa" que amenaça les finances de l'administració, i han advertit que al ritme actual, d'aquí a uns anys la Generalitat no podrà fer front al manteniment de les instal·lacions.

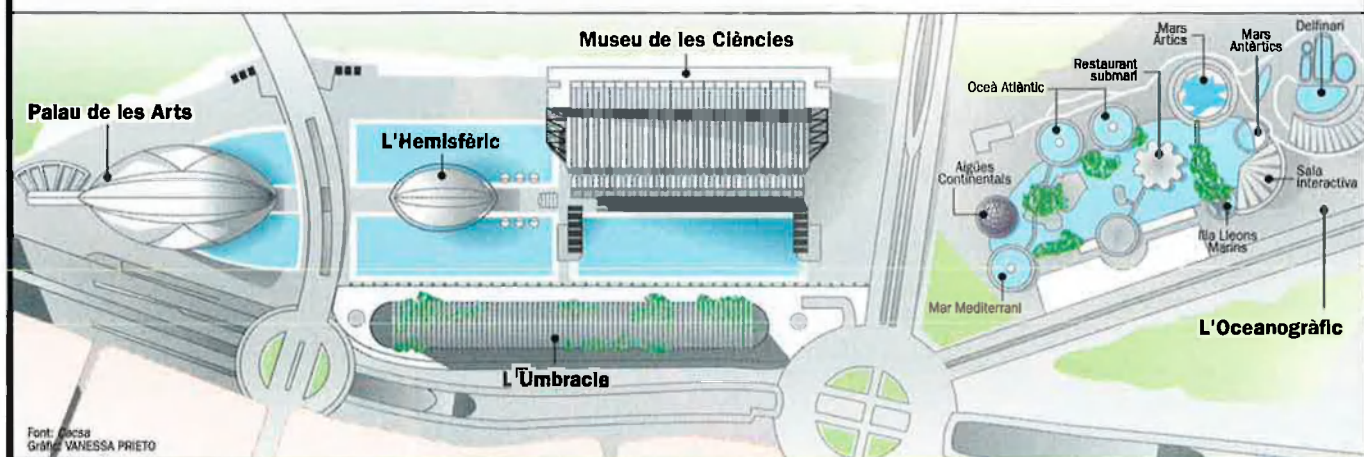
Un motor a mig gas. El Govern valencià, però, no sembla gaire preocupat per aquesta situació. El passat dimarts 10 de desembre va rebutjar les esmenes del PSPV-PSOE al projecte de llei de pressupostos de la Generalitat per al 2003 que reclamaven l'elaboració de plans de viabilitat no només per a la Ciutat de les Arts sinó també per a Radiotelevisió Valenciana i Terra Mítica. Tot i que la Sindicatura de Comptes recomanava en l'últim informe l'elaboració d'aquests plans de viabilitat, el Consell prefereix argumentar que grà-

cies a projectes com el de la Ciutat de les Arts "aquesta comunitat és el motor de l'economia espanyola i s'ha convertit en punt de referència a tot Europa".

Però si els comptes no acaben de quadrar a la imponent ciutat de Calatrava, els continguts que s'hi poden visitar han estat objecte de les crítiques des del primer moment, sobretot pel que fa al Museu de les Ciències, un excel·lent espai arquitectònic on no tot el que s'aplega es correspon amb la majestuositat de l'edifici.

Els continguts del museu de les ciències més gran d'Europa, el més espectacular, el més modern –tal com se'l va qualificar des de bon començament–, s'han posat en dubte i se'ls ha comparat més amb un parc d'atraccions que amb un espai on aprendre les virtuts i els misteris de la ciència. Fins i tot el Consell Valencià de Cultura (CVC), presidit per un dels membres del co-

Ciutat de les Arts i les Ciències

mitè científic del museu, Santiago Grisóla, ha mostrat en diverses ocasions la seua preocupació sobre els continguts i la sostenibilitat del museu.

Precisament un altre dels membres del CVC, el director d'orquestra Enrique García Asensio, s'ha afegit a una altra polèmica que afecta la Ciutat de les Arts i les Ciències: el futur Palau de les Arts, que tot i que encara no té data d'inauguració, és previst que obriga les portes al llarg de l'any 2004. García Asensio ha anunciat que presentarà la seua dimissió com a membre del CVC si la Generalitat decideix constituir l'Orquestra Simfònica de la Comunitat Valenciana –que tindrà la seu al Palau– amb músics de fora de València. De fet, el director valencià assegura que la intenció de la Generalitat és formar una orquestra amb músics majoritàriament dels països de l'Est.

Amb músics valencians o sense, aquest majestuós edifici de 40.000 metres quadrats de superfície, 75 metres d'alçària i un pressupost de 150 milions d'euros, pretén incorporar la ciutat al circuit internacional d'òpera i d'espectacles musicals. Tot i que s'ha especulat molt sobre els continguts d'aquest palau –s'ha parlat de la instal·lació d'un museu d'art contemporani, del trasllat de l'Institut Valencià de Cinematografia i de l'Institut Valencià de la Música, de la direcció artística de Zubin Metha i fins i tot de la possibilitat que la gestió del Palau caiguera en mans de l'empresari, ventríloc i incombustible presentador de programes televisius José Luis Moreno–, el cert és que el projecte cultural del que és l'espai arquitectònic més arriscat i espectacular de la Ciutat de les Arts encara s'ha de definir.

A tot aquest enrenou de continguts, músics, gestors i directors cal afegir la recent reforma i ampliació del Palau de la Música –situat a 300 metres escassos del Palau de les Arts–, que pretén consolidar aquest auditori com un dels més prestigiosos de l'estat. I tenint en compte les creixents especulacions que els dos auditoris se sobreposen en els seus objectius, el Govern valencià ha abordat ràpidament la qüestió anunciant un consell que coordinarà la programació dels dos espais.

Símbol per excel·lència. Així doncs, lluny d'aquestes crítiques de l'actual president de la Generalitat Valenciana, José Luis Olivas –quan encara era conseller–, que qualificaven el projecte socialista de la Ciutat de les Arts com un “malbaratament” i un “capritx de Lerma”, la Generalitat ha deci-

**Cines Babel
Cines Albatros**

CINES BABEL
UNA CASA DE LOCOS
De Cédric Klapisch

Si presentes aquesta butlleta tindràs el següent preu especial:

Si ets subscriptor d'EL TEMPS:
3,61€ tota la setmana
(cal acompanyar justificant de pagament)

Si ets lector d'EL TEMPS:
3,61 € de dilluns a dijous

Vicente Sancho Tello, 10. VALÈNCIA

dit convertir aquest complex en el símbol per excel·lència de València. La seua imatge s'ha exportat arreu del món com l'element més característic i atractiu de la ciutat, sobretot fora del País Valencià, i són cada vegada més nombrosos els turistes que s'hi acosten per descobrir-ne les magnificències.

L'aparell propagandístic que la Generalitat ha posat en funcionament per donar a conèixer aquesta imatge de ciutat moderna que mira al futur, però, es queda moltes vegades en això, en pura propaganda. Sense oblidar la recent edició de la Mostra de Cinema del Mediterrani, que s'ha acabat enmig de l'escàndol —l'església criticant un dels cicles del festival titulat "Escándalo"; un grup de joves abocant-se sucre al cap durant l'acte de clausura com a protesta per la "caspa" que inunda el festival; un realitzador impugnant el premi del públic; i els partits de l'oposició reclamant l'acomiadament del director de la Mostra—, alguns dels projectes culturals que la Generalitat més s'ha esforçat a promocionar —econòmicament i políticament— han quedat pràcticament en un no-res o acumulen un retard tan considerable que de tant en tant l'opinió pública s'oblida que existeixen.

Com la Ciutat del Cinema, que els espots publicitaris de la Generalitat donen com acabada quan a hores d'ara les màquines encara estan treballant per aplanar el terreny. O com la primera edició de la Biennial de les Arts, que es va vendre com la més important d'Europa després de la de Venècia i que

Inauguració de la I Biennial de les Arts de València, el juny del 2001, a càrrec de la Fura dels Baus. Després de quatre mesos, la Biennial va resultar un fracàs de públic i de crítica.

finalment va resultar un fracàs tant de públic com de crítica. Però el Govern, tot i l'allau de crítiques que va rebre l'any passat, ja prepara una segona Biennial que començarà al juny del 2003, just després de les eleccions. O com l'Encontre Mundial de les Arts —el passat mes d'octubre, se'n va celebrar la segona edició—, que la subsecretària de Promoció Cultural, Consuelo Ciscar, ha volgut comparar amb l'Any Gaudí o amb la capitalitat cultural de Salamanca i que ni tan sols a València ha tingut el ressò esperat.

Com aquests, altres projectes culturals promoguts pel Govern valencià han

acabat convertits en espectacles amb escàs contingut a la recerca del prestigi internacional i de la notícia. I l'estratègia, pel que es pot comprovar, funciona. La imatge de València com a capital emergent de la cultura ha quallat en bona part de l'estat, i cada vegada són més nombrosos els comentaris que exalten la modernització de la ciutat.

Caldria preguntar-se, però, què aportaran als valencians aquests canvis i quin serà el cost econòmic d'aquestes transformacions tan publicitades per a les butxaques dels contribuents.

Rosanna Melià

CENTRE CULTURAL D'ALMUSSAFES

MAGIC 6 presenta:

JOGUETS

Autor i director: **Julio Martí**

Actors: Purí Fariza, Juanfran Sáez, Iván Miralles, Rosana Vidal, Cathy Bonías, Willy Pelló, Fabiola Morant

Dijous, 26 de desembre, a les 19,00 h. Preu: 2,40 euros

Joguets és un musical infantil interpretat per titelles i actors. Un espectacle que intenta defensar, a capa i espasa, el gran món dels joguets tradicionals i la imaginació.

En una vella cambra es troben amuntats un gran nombre de joguets decepcionats perquè els seus amos, els xiquets, ja no els volen; ara només pensen en videojocs i maquetes. Ivan, un xiquet valent i somniador, serà l'encarregat d'anar-los i de provocar-los de nou la il·lusió i les ganes de jugar.

Centre Cultural

AJUNTAMENT D'ALMUSSAFES